

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

14 листопада 2019 року

Веде засідання голова Комітету ЛУБІНЕЦЬ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу сідати.

Доброго дня, шановні колеги! Шановні присутні, я хочу перед всіма вибачитися як голова комітету через те, що ми, на жаль, через діяльність Верховної Ради вчора відмінили засідання комітету на 15-у, і сьогодні через те, що ми голосували за державний бюджет, затримались, тому починаємо невчасно. Хай це буде єдине засідання комітету, яке ми розпочали невчасно, але вперше за історію нашої держави державний бюджет був прийнятий 14 листопада на наступний рік, що є вже позитивним сигналом.

Отже, у нас зараз присутні 11 колег з 17, є кворум. Засідання оголошую відкритим.

В нашому засіданні беруть участь представники центральних органів влади, Людмила Леонтіївна, Уповноважена із захисту прав людини. Є два наших колеги народні депутати М'ялик і ..... Я пізніше надам вам можливість виступити, при бажанні.

По часу, хочу всіх попередити, що до засідання вечірнього Верховної Ради у нас залишилось трошки більше ніж 1 година 20, тому пропоную дуже швидко пройти порядок денний.

У нас в порядку денному стоїть 13 питань і питання "Різне". Прошу членів комітету, колеги, проголосувати за даний порядок денний. Прошу голосувати.

Хто – за? Дякую. Рішення прийнято одногolosно.

Хочу так само зазначити, що всі законопроекти, які ми сьогодні будемо розглядати, попередньо були розглянуті на засіданнях підкомітетів, тому максимально спробуємо, не втрачаючи час, зупинитись на тих законопроектах, де у нас немає жодних суперечок.

Отже, у нас перший законопроект 2335, який внесений членами нашого комітету. Він був розглянутий на засіданні підкомітету, голова підкомітету Рабінович Вадим Зіновійович.

Дуже швидко хочу сказати, що цей законопроект, це спроба комплексного вирішення проблем без громадянства в нашій державі. Дуже швидко. Цей законопроект напрацьовувався достатньо багато. Його підтримує міграційна державна служба України. Його підтримують міжнародні наші партнери, правозахисні організації. Тому, я думаю, що тут у нас буде консенсус і в сесійній залі.

Якщо немає зауважень, ставлю на голосування і пропоную рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання особи без громадянства (реєстраційний номер 2335) включити до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Прошу проголосувати та підтримати. Хто – за? Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Друге питання. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безкоштовним харчуванням дітей внутрішньо переміщених осіб (реєстраційний номер 0930 від 29.08.2019).

Дуже стисло. Це перехідний законопроект, який був прийнятий в першому читанні парламентом попереднього скликання. Вам роздана порівняльна таблиця. Так само цей законопроект був опрацьований підкомітетом. Надійшло 12 пропозицій, які були враховані або повністю, або редакційно. Жодної відхиленої поправки в таблиці немає.

Тому, колеги, якщо немає інших пропозицій, ставлю на голосування пропозицію рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безкоштовним харчуванням дітей внутрішньо переміщених осіб (реєстраційний номер 0930) в другому читанні та в цілому як закон в редакції, запропонованій підкомітетом, з урахуванням підтриманих ними поправок.

Прошу голосувати та підтримати. Хто – за, колеги? Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Третє питання. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" реєстраційний номер 0932 (щодо надання притулку бездомним особам) (друге читання).

Це так само перехідний законопроект, який був прийнятий у першому читанні парламентом попереднього скликання. Підкомітет з питань прав людини розглянув даний законопроект. Хочу повідомити, що на підставі рішення підкомітету у нас є пропозиція винести пропозицію та рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону про внесення змін до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" (реєстраційний номер 0932) у другому читанні та в цілому як закон в редакції, запропонованій комітетом.

Якщо немає інших пропозицій, прошу проголосувати та підтримати. Хто – за, колеги? Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Наступне, четверте питання. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції" (щодо особливостей оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України) (реєстраційний номер 0933) (друге читання).

Даний законопроект теж є перехідний. Законопроект віднесено до предмету відання підкомітету. Підкомітет збирався і розглянув. І розгляд...

За результатами розгляду у підкомітеті є пропозиція рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Закону про внесення змін до Закону України "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції" (щодо особливостей оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України) (реєстраційний номер 0933) у другому читанні та в цілому як закон в редакції, запропонованій комітетом.

Да, прошу.

ГОРБЕНКО Р.О. Доброго дня. Є зауваження по цьому законопроекту. Тому що АТО вже закінчилося ще у 18-му, тому треба переробити формулювання на ООС, тому, щоб це відповідало чинному законодавству.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще зауваження? Да, прошу, Віктор Володимирович.

МЕДВЕДЧУК В.В. Ще є зауваження юридичного управління, не тільки в цьому, що було зауважено. Я думаю, що це треба врахувати і погодитися.

НАУМЕНКО Н.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

НАУМЕНКО Н.М. Перший заступник голови Міграційної служби Науменко Наталія Миколаївна.

У нас є зауваження до цього законопроекту, тому що ті питання, які пропонується врегулювати законопроектом, вони, власне, не є віданням закону, а вже врегульовані проектом Постанови Кабміну 302, якою регулюється питання видачі документів. Тобто цією постановою пропонується, що особи, які приїжджають з непідконтрольної території або

Донецької, Луганської областей, мають можливість оформити документи в будь-якому підрозділі міграційної служби. Найближчим часом ця постанова буде винесена до Кабінету Міністрів України і прийнята.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А найближчим часом це яким?

НАУМЕНКО Н.М. Це протягом місяця. Вона зараз опрацьовується МВС і потім юридична експертиза Мін'юсту і Кабмін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, з урахуванням...

МЕДВЕДЧУК В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, з урахуванням того, що ми почули від Міграційної служби, абсолютно погоджуюсь з пропозицією наших колег, що у вас є повноваження врегулювати ці моменти постановою Кабміну, але у нас є повноваження це робити на рівні закону, одне іншому точно не суперечить.

Єдине, що тоді, дійсно, дякую за пропозицію, яку надало науково-експертне управління, і ті, на якій зазначили наші колеги, змінити формулювання з АТО на ООС.

ЧИГРИН А.В. Вже є ООС, пропозиції Вельможного, і вони враховані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю тоді на голосування в тій редакції, яка запропонована і з урахуванням того, що там, де необхідно зробити зміни формулювання з АТО на ООС. Дякую.

Ставлю на голосування та прошу підтримати. Хто – за? Дякую, колеги, рішення прийнято одноголосно.

П'яте питання. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері

запобігання та протидії дискримінації з правом Європейського Союзу) (реєстраційний номер 0931 від 29.08.2019 року) (друге читання).

Отже, напевно, це найбільш дискусійний законопроект на нашому сьогоднішньому засіданні. Я пропоную в першу чергу надати коментарі, якщо потрібно, голові підкомітету, яка профільно цим питанням займалась. Наша колега Неллі Яковлева.

Наступне. Я пропоную надати можливість виступити автору поправки, яка була відхилена, і який присутній на нашому засіданні, це народний депутат М'ялик Віктор Ничипорович.

Наступне. Ті люди, яких ви запропонуєте в межах регламенту, а ми будемо обмежувати виступи не більше ніж одна хвилина ненародних депутатів, і після цього дуже швидко обговоримо і перейдемо до прийняття рішення. Влаштовує такий порядок? Дякую.

Тоді, Неллі, вам слово.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго дня, шановні колеги. Відповідно цей законопроект теж є перехідним. Ми його отримали від минулого скликання. І власне необхідність його розгляду пов'язана з тим, що, підписавши Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, Україна на себе взяла зобов'язання в тому числі щодо зміни законодавства.

До законопроекту на друге читання надійшло дев'ять правок. Вісім з них були враховані, одна правка була відхилена. Відповідно, це правка народного депутата М'ялика Віктора Ничипоровича.

Власне, суть цієї правки повністю розбалансовує законопроект. Фактично, це суперечить самим принципам антидискримінаційного законодавства. Тому в цьому контексті пропонується комітету розглянути її відхилення. Окрім того, ця правка суперечить європейському законодавству, зокрема, Європейській конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Відповідно, вона не передбачає відступу від принципу заборони дискримінації через релігійні чи інші особисті переконання.

Те саме можна говорити ще про пункт 5 даної правки, відповідно не можуть встановлюватися вимоги, що суперечать законодавству. І ця поправка в цій частині п'ятій містить суперечку з Кодексом законів про працю. Відповідно пропонується комітету цю правку відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас присутній автор цієї поправки. Прошу, вам слово. Віктор Ничипорович.

М'ЯЛИК В.Н. Шановні народні депутати, я би хотів оцю поправку, щоб врахувати у зв'язку з тим, що ми християнська країна, і тут присутні всі релігійні конфесії, вони більш роз'яснять. Я зачитаю. "Не вважається дискримінацією ситуація, яка є наслідком реалізації особою чи групою осіб своїх прав на свободу думки і ..... на вільне вираження своїх поглядів на переконання, на свободу світогляду і віросповідання". Я би хотів, щоб цю поправку врахували і... розтлумачити більш правильніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, чи можуть від громади церков хтось один виступити?

М'ЯЛИК В.Н. Да, щоб скорочено було, вони краще пояснять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине, щоб ми попросили б обмежити виступ, щоб ви вклялись в 2 хвилини, у нас є можливість відкрити мікрофон. Проходьте, будь ласка.

БАХОВ О. Доброго дня, шановний пане голово, народні депутати та присутні! Мене звать протоієрей Олександр Бахов, я є голова юридичного відділу Української Православної Церкви. Сьогодні я уповноважений від Всеукраїнської Ради Церков та релігійних організацій виступити на вашому

зібранні з метою доведення позиції Всеукраїнської Ради Церков з приводу законопроекту 0931.

Хотів би наголосити, що Всеукраїнської Ради Церков, вона представляє понад 90 відсотків віруючих України. І дана позиція є консолідованою та висловлює позицію як Української Православної Церкви, Греко-Католицької Церкви, ПЦУ, мусульман, іудеїв. Фактично, одностайно ми підготували нашу позицію і оформили у вигляді листа.

Питання полягає в тому, що, якщо законопроект буде прийнятий в тій редакції, в якій запропоновані першопочаткове, то на нашу думку, він буде порушувати права віруючих та обмежувати їхні фундаментальні права на свободу думки слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань, та свободу світогляду та віросповідання. Адже в даному випадку можна це тезово так сказати, якщо я думаю не так, як ти, то ти мене дискримінуєш. Фактично, якщо віруюча людина буде вважати і висловлювати певні свої релігійні погляди, вони можуть вважатися дискримінаційними по відношенню до тих людей, які таких поглядів не сповідують. Це як би перша позиція щодо правки до статті 6 пункт 4.

Що стосується 2 правки до статті 6 номер 5. Не вважається дискримінацією в сфері праці переваги при наданні роботи, переведення на іншу роботу та залишення на роботі у разі вивільнення для засновників, учасників, і членів господарських товариств, крім акціонерних, виробничих кооперативів, фермерських, господарських, громадських об'єднань, релігійних організацій та заснованих релігійними організаціями юридичних осіб, встановленими їхніми статутами або законами України.

Ні для кого не є секретом, що в кожній релігійній організації є певні внутрішні настанови, якими вони керуються при здійсненні своєї діяльності, і є певні вимоги. У іудеїв свої, у мусульман свої, у християн свої. І в такому випадку кожна людина, яка не належить до цієї релігійної групи, вона може вимагати або працевлаштування, або будь-якої участі в цій релігійній спільноті. І, відповідно, якщо така людина не буде допущена до роботи в

релігійній організації, не відповідаючи вимогам цієї релігійної організації, вона буде вважатися, скажемо, позбавлена певних прав або обмежена. І, таким чином, в тій редакції, якій пропонується, буде вважатися дискримінацією.

Отже, в даному випадку ми просимо врахувати певні особливості релігійних організацій при здійсненні їхньої діяльності. І тому ми, наприклад, якщо прийде людина, яка не відповідає певним вимогам іудейській громаді, мусульманській громаді або християнській, буде вимагати працевлаштування. Або, наприклад, людина буде за певними моральними якостями не відповідати. Або, наприклад, лікар буде відмовлятися здійснювати аборти, то в даному випадку можуть бути певні ті норми застосовані і вважатися як дискримінаційні.

В даному випадку є ще представник з ....., який також може висловити певні думки і міркування з цього приводу.

Ще раз підкреслюю, що це є одностайна думка Всеукраїнської Ради Церков. І хотів би передати цей лист, прошу внести в протокол оригінал листа, який підписаний головою. На сьогоднішній день це єпископ Віталій Кривицький, де викладена пропозиція Ради Церков з обґрунтуванням та проханням врахувати ці правки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, Людмила Леоніївна, є бажання висловитись? Дякую.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую.

Добрий день! Шановні народні депутати, шановні присутні, ви знаєте, я дуже вдячна голові підкомітету і членам підкомітету, що вони врахували думку Уповноваженого з цього приводу. Я пам'ятаю, коли була народним депутатом, я думаю, що пан голова пам'ятає, як ми приймали важко статтю 2прим. КЗот, Кодексу закону про працю. Це була величезна робота в тому

числі і в суспільстві. Ми не вважаємо, що цю норму треба підтримувати, тому що ці ваші якраз норми, я вважаю, що треба їх відхилити ці поправки, тому що це буде на практиці дуже така, знаєте, велика дискусія для того, щоб визначитись, що є дискримінацією.

Я думаю, що на сьогоднішній день це в Законі про дискримінацію визначено, і я дуже прошу вас підтримати саме в той редакції, в якій пропонує підкомітет для прийняття рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, є бажаючі висловитися? Якщо бажаючих висловитись немає, то ставлю на голосування проголосувати за редакцію законопроекту та рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гармонізації законодавства у сфері запобігання та протидії дискримінації з правом Європейського Союзу) (реєстраційний 0931) у другому читанні та в цілому як закон в редакції, запропонованій комітету.

Чи потрібно нам поставити окремо на голосування поправку, яка була відхилена, поправка номер 1 народного депутата...

МЕДВЕДЧУК В.В. Є прохання поставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція нашого колеги.

Ставлю на голосування поправку, яка була відхилена за рішенням підкомітету та проголосувати. Хто за редакцію, в якій було проголосовано рішення підкомітету, отже, цю поправку відхилити, прошу голосувати.

Хто – за? Дякую. Хто – проти? Один проти. Хто утримався? Два утримались. Рішення прийнято поправку не враховувати.

І після цього ставлю на голосування законопроект в редакції комітету 0931 з поправками, які були враховані, а це поправки народного депутата

Бардіної, вісім поправок. І як ми зазначали, тільки що проголосували без поправки народного депутата М'ялика. Прошу проголосувати та підтримати.

Хто – за, колеги? Хто – проти? Хто утримався? Троє утримались. Рішення прийнято. Дякую.

Рухаємося далі. Шосте питання. Переходимо до законопроектів, в яких наш комітет не є головним. Перший. Це Закон про внесення змін до розділу VI "прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України (щодо надходжень до місцевих бюджетів Донецької та Луганської областей податки на доходи фізичних осіб та екологічного податку) (реєстраційний номер 2273 від 16.10.2019 року), внесений народними депутатами України Ткаченком, Горбенком, Трухіним, Кузнєцовим. Автори цього законопроекту є членами нашого комітету.

Якщо є бажання висловитись у авторів, да, будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О Ще раз доброго дня. Колеги, законопроект розроблено у зв'язку з тим, що збройна агресія Росії призвела не тільки до окупації частини території Донецької та Луганської областей, але і до значного ускладнення соціально-економічної ситуації. Цим законопроектом пропонується... Я буду коротко. Пропонується залишити НДФЛ на місцях. То єсть 30 відсотків залишити в обласному бюджеті, а 70 відсотків на місцевих та сільських бюджетах рад.

І друге. Залишити, змінити розподіл економічного збору, залишити 20 відсотків до держбюджету, а 25 відсотків – до міських та селищних рад, і 55 відсотків залишити до бюджету обласної ради. Це дасть можливість підняти економіку та востановить інфраструктуру постраждалих районів.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

А є у нас присутній на засіданні представник Мінфіну? Немає. Отже, є пропозиція, яку запропонував наш колега Горбенко. Ставлю цю пропозицію на голосування і прошу підтримати.

Хто – за, колеги? Дякую. Рішення прийнято одногосно.

Сьоме питання. Проект Закону про надання допомоги в окремих районах Донецької та Луганської областей (реєстраційний 1091 від 29.08.2019), внесений народними депутатами України Новинським, Магерою, Шпенювим, Магомедовим, Гриб.

Я так розумію, у нас по даному питанню є присутній народний депутат Муса, який є серед авторів даного законопроекту. Тому зробимо так. Я надам слово вам, і після цього надам слово голові підкомітету Касаю Костянтину Івановичу про результати розгляду на підкомітеті.

МАГОМЕДОВ М.С. Дякую.

Пане голово, дозвольте виступ російською мовою, тому що державну мову я вивчаю, після нового року буду розмовляти вільно. Або либо російською, либо .....

Главным комитетом по вопросам социальной политики и защите прав ветеранов было принято решение о включении данного проекта в повестку дня сессии. 2 октября было принято соответствующее решение, я был на этом комитете. 11 ноября проект рассматривался на подкомитете по вопросам временно оккупированных территорий.

По самой сути законопроекта. На сегодняшний день на неподконтрольную территорию идет только гуманитарная помощь международных организаций. И мы считаем, что есть и необходимость, и возможность, и желание отправлять туда благотворительную помощь. И суть этого закона сделать сам процесс более простым.

Безусловно, были вопросы как организовать, чтобы все это поступало адресатам, а не могло попасть там в магазины либо туда, куда не нужно. Я считаю, что такая система на самом деле может быть выстроена под

контролем міжнародних організацій, поэтому прошу, я считаю, что предоставление безвозмездной помощи тем, кто в ней нуждается, нужно продолжать и способствовать. Поэтому прошу поддержать проект 1091.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу висловитись голову підкомітету Касаю Костянтину Івановичу.

КАСАЙ К.І. Доброго дня! Я зачитаю рішення комітету. Рішення комітету (підкомітету, так, вибачаюсь) було наступне: надіслати до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, який визначено головним з опрацювання проекту Закону про надання допомоги в окремих районах Донецької та Луганської областей (реєстраційний номер 1091). Лист із зауваженнями до законопроекту з проханням врахувати їх під час розгляду законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми збирались на підкомітеті...

Да, є бажані висловитись? Да, будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Що стосується даного законопроекту, це законопроект дублює Постанову Кабміну від 30 липня 2019 року №815.

Але якісь нюанси можна говори з Кабміном та профільним Міністерством ветеранів та тимчасово окупованих територій до внесення змін, тому що ця постанова відтермінована, і вона вступає в дію наприкінці листопада, тому що ви маєте час для цього. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, якщо немає більше бажаючих висловитись... Якщо є бажаючі серед присутніх, у нас є представник профільного міністерства. Є бажання прокоментувати?

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас є пропозиція нашого підкомітету з урахуванням пропозицій, які ми висловили на засіданні підкомітету, а це низка зауважень, вони є більше технічного характеру, з урахуванням цих зауважень відправити на комітет, який є головним при розгляді даного законопроекту, це Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. А в цілому наші народні депутати готові це підтримувати.

Отже, ставлю на голосування такий проект рішення нашого комітету. Прошу проголосувати...

МЕДВЕДЧУК В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас пропозиція з урахуванням висловлених зауважень, які звучали на підкомітеті, відправити на головний комітет, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, так як наш комітет не є головним. Але, в принципі, ті зауваження, які ми висловили, вони є більше технічного характеру, і їх можна при підготовці до навіть першого читання виправити, скажемо так. І в цілому, ми сприймаємо це як позитивний законопроект, який, в принципі, ми підтримуємо. Єдине...

МАГОМЕДОВ М.С. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я і ставлю на голосування саме таку редакцію нашого рішення.

МЕДВЕДЧУК В.В. Підтримати із зауваженнями?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримати з зауваженнями та відправити....

МЕДВЕДЧУК В.В. ...і відправляємо на головний комітет з нашою позицією і точкою зору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ГОРБЕНКО Р.О. Але є питання, цей законопроект дублює постанову, тому я...

МЕДВЕДЧУК В.В. Це не може обмежувати законодавчу ініціативу народного депутата....

ГОРБЕНКО Р.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми сьогодні вже торкались питання, що є постанова Кабміну, а є законодавча ініціатива народних депутатів.

МЕДВЕДЧУК В.В. Її не можна обмежити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Її не можна обмежити.

Тому є бажання наших колег розробити, вони це зробили. Тому рішення нашого комітету буде звучати наступним чином. За результатами розгляду на підкомітеті з урахуванням висловлених зауважень підтримати та відправити до головного комітету, Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Приймається?

Прошу проголосувати та підтримати. Дякую.

Хто – за? Рішення прийнято. Одноголосно. Дякую, колеги.

Восьме питання порядку денного. Про направлення на висновок Кабінету Міністрів України законопроектів: про особливості управління окремими територіями Донецької та Луганської областей (реєстраційний номер 1099 від 29.08.2019), внесений народними депутатами України Новинським, Шепновим, Магерою, Магомедовим, Гриб; про відшкодування збитків, завданих населенню пошкодженням та/або знищенням житла внаслідок та в період проведення антитерористичних операції або операції Об'єднаних сил (реєстраційний номер 2286 від 18.10.2019) року, внесений народними депутатами України Новинським, Гриб, Магерою, Магомедовим, Шпенювим, Шенцовим.

Перш за все наголошую, що ми сьогодні не розглядаємо зазначені законопроекти по суті. Тому я пропоную обговорення з даного питання не проводити.

Чому ми відправляємо до висновку до Кабінету Міністрів, бо в першу чергу нам потрібний висновок, скільки на це потрібні кошти з державного бюджету. Отже, щоб профільно обговорювати ці законопроекти, потрібно розуміти, про яку фінансову допомогу ідеться мова з урахуванням того, що це народні депутати пропонують робити з державного бюджету України, то це несе видатки з державного бюджету і без висновку Кабміну, ну, просто немає зараз що обговорювати. Тому...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тим більше, що ми тільки сьогодні проголосували вже Державний бюджет, на це видатки не були закладені. Тому пропозиція нашого комітету: направити на висновок Кабінету Міністрів України законопроекти реєстраційний номер 1099 та реєстраційний номер 2286. Прошу. Да, будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. Дмитрий, я, знаете, что хотел сказать, вот этот законопроект находится на рассмотрении парламента еще с 15-го года. В процессе предвыборной кампании я побывал практически во всех населенных пунктах вокруг Авдеевки, в которых нет ничего уже ..... из тысячи домов ни одного действующего дома. Туда даже не выезжают председатели... райадминистрация для того, чтобы сделать акт о разрушениях. И я думаю, что Кабмин нам не скажет какое количество денег на это нужно. Никто нам не скажет, но никто ничего не делает для этих людей.

Просто сейчас получится ситуация: мы имеем, ну, вы как комитет имеете право отправить на Кабмин для изучения, это будет называется большой круг, по которому ничем для людей не вернется. И все говорят о том, что есть постановление, есть закон, мы говорим о людях, мы хотим им помогать, там речь по-моему идет о цифре там 300 тысяч за разбитый дом. Просто каждый день общаюсь с этими людьми. Я следующую неделю буду в округе, глядя им в глаза, им нужно что-то говорить. Это сейчас будет опять история, бесконечная история о вечной любви. Пока, ну, Кабмин скажет, мы не можем посчитать сколько нужно денег, потому что мы не можем попасть туда на территорию. Но туда хотя бы, куда мы можем попасть, где мы видим разбитый дом и мы говорим: возьмите хотя бы там 300 тысяч, поедьте где-нибудь там, в Винницкую область или там соседнюю, купите дом себе за 300 тысяч. Но это надо делать, хотя бы начинать это делать сегодня, завтра, послезавтра. Мы решаем глобальные вещи, а в глаза людям не смотрим. Я считаю, что... у меня просьба не закручивать этот ненужный виток, говорить об этом законе в зале. Будет закон – найдутся и деньги тоже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги з членів нашого комітету, хто бажає висловитися?

Будь ласка, Віктор Володимирович.

МЕДВЕДЧУК В.В. Шановний Дмитро Валерійович, шановні колеги, я все-таки думаю, що це не питання в повній мірі Кабінету Міністрів України, да. Тому що тут я погоджуюсь з колегою, що це більше запусити на якийсь там великий круг або придумати собі підстави не розглядати того чи іншого питання. Хоча я не впевнений, що ми можемо розглядати це питання в тому вигляді, в якому був поданий, і в тій редакції, яка запропонована народними депутатами, які є ініціаторами цього питання.

Справа в тому, що Верховна Рада все рівно буде в найближчий час розглядати питання про Закон і продовження його дії, який називається – особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської області. І закон, і пропозиції, які викладені в цьому законопроекті, який зараз розглядається і пропонується віддати Кабінету Міністрів для розгляду, є питання, які перегукуються з тим, що викладено і врегульовано в цьому законі, який ще має таку спрощену назву як – про особливий статус Донбасу.

Верховна Рада повинна буде визначитися, тому що дія його закінчується 31 грудня цього року. І я думаю, що ті питання, які ставляють колеги, я думаю, що не тільки вони, але ці питання повинні стояти щодо управління на територіях, які сьогодні є неконтрольованими з боку Києва, але й продовження дії Закону про особливий статус. І я думаю, що в комплексі, в тому числі і наш комітет – я так маю надію, ми будемо мати до цього відношення – буде це розглядати.

І тому на Кабмін можна відправити, щоб вони там займалися, але я не думаю, що треба орієнтуватися. Тому що відновлення територій і інфраструктури – це дійсно питання Кабміну. А от питання політичне і питання управління територіями, які мають відношення до лінії зіткнення і за лінією зіткнення які є неконтрольованими, я думаю, що колеги мають на увазі саме це, я ознайомився з цим законопроектом, – це дійсно буде питання нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є ще бажані висловитись? Да, будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Ну, для того, щоб не кидати це питання по другому кругу, є пропозиція створити спільну групу з представниками Кабміну та нашого комітету, виїхати на місце чи на місця, взяти перелік першонеобхідних постраждалих для определения, який треба бюджет, і потім шукати якісь компенсатори в бюджеті 2020 для компенсації по 300 тисяч гривень за знешкодження житла. Тому...

МЕДВЕДЧУК В.В. Я вибачаюся, колеги. Там не тільки питання компенсації. Я думаю, що все-таки там акцент на інші питання. Ті питання, які все рівно стоять перед Верховною Радою, і ті питання, які ми повинні будемо розглядати, тому що це і торкається питань "нормандської зустрічі", і питань мирного врегулювання на Донбасі, і питань припинення бойових дій, це в комплексі.

Я думаю, що наш комітет саме повинен бути головним в цих питаннях. Це, Дмитро Валерійович, до вас прохання, щоб ви відстоювали наше право нашого комітету на всі ці питання як головного комітету, тому що є така тенденція, яку не можна вітати, з приводу того, що ці питання чогось обходять наш комітет стороною. Ну, ми вам допоможемо в цьому, але ви займіть принципову позицію і ініціативу з цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я трошки поясню позицію нашого комітету нашому колезі. По-перше, в попередньому скликанні я був одним з співавторів Закону про порядок відшкодування. Цим законопроектом ми пропонували, щоб був розроблений порядок. З державного бюджету це не потребувало жодних видатків і ми цим займалися. Ваш законопроект називається "Про відшкодування збитків". Автоматично це видатки з державного бюджету. Це перше.

Друге. У вас написано "завданих населенню пошкодженням та/або знищенням житла". Коли ми виїжджали в Донецьку та Луганську область то дуже багато звернень було від людей, які постраждали, які втратили не тільки житло: хтось втратив майно, хтось втратив комерційне майно, хтось втратив автомобіль. Наприклад, в Маріуполі підходила група людей, які постраждали внаслідок обстрілу, мікрорайон "Північний", там було дуже багато постраждалих, дуже багато постраждалих автомобілів. Багато людей звертались ті, які втратили здоров'я. Тобто от всі ці речі, на жаль, ваш законопроект, по-перше, не регулює. І, по-друге, на жаль, без рішення Кабінету Міністрів, а у нас є висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, який так само підкреслив, що рекомендує отримання експертного висновку уряду щодо можливостей та наслідків реалізації пропозицій такого проекту. Тому є пропозиція. По-перше, все ж таки відправити на Кабмін. Але є пропозиція наших колег Горбенка і Медведчука розробити на... і прошу записати секретаріат створити робочу групу на базі нашого комітету. Запросити до діяльності цієї робочої групи всіх бажаючих народних депутатів шляхом надіслання у відповідних листів до фракцій, і на цю групу направити до Кабміну, щоб представники Мінфін, Мінсоц, МінТОТ, Міністерство юстиції, щоб були направлені представники для того, щоб на базі цієї робочої групи був напрацьований комплексний серйозний законопроект, який всі ці питання торкається і вирішує. Приймається така пропозиція? Дякую, колеги.

Тому ставлю на голосування і прошу підтримати. Хто – за? Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Дев'яте питання. Про лист міністра у справах ветеранів тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України щодо зняття з розгляду проекту Закону про правовий статус і соціальної гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі, заручники або засуджені на тимчасово окупованих територіях України та за її межами (реєстраційний номер 0936) (друге читання).

Коротко хочу вам сказати, що 25 жовтня 19-го року до комітету надійшло таке звернення, у якому зазначалося, що прийнято в першому читанні попереднім скликанням парламенту. Законопроект є з великими недоліками. І спільно з представниками неурядового сектору робочої групи при Офісі Президента України був здійснений і розроблений законодавчий акт, що усуне наявні недоліки, забезпечить врахування потреб осіб, позбавлених свободи та особистої недоторканності внаслідок збройної агресії проти України, звільнених осіб, а також національних інтересів України.

Але цей законопроект просто технічно не можуть подати до Верховної Ради України поки є діючий законопроект. Тому пропонується, щоб усунути просто технічну перешкоду перед наданням можливості Офісу Президента та Президенту як ініціатору цього законопроекту, який може надати цей новий розроблений законопроект, але поки є законопроект 0936, вони технічно не можуть це зробити. Тому ми фактично усуваємо такі технічні недоліки, да.

Прошу, народний депутат...

ЧИЙГОЗ А.З. Щось мені нагадує, що незрозуміло, що це. Це той законопроект також вся громадськість обсуждала и так затянули мы время, они его наверное года три готовили.

ДЖЕМІЛЄВ М. ...можна побачити законопроект, який пропонується замість того?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Побачити ми його можемо після того, як він буде технічно поданий на розгляд до Верховної Ради, а зробити це можемо тільки...

ЧИЙГОЗ А.З. А не логичнее сперва дать, потому что...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, колеги, ми неодноразово зустрічались з представниками правозахисних організацій, в тому числі був присутній Антон Кориневич. І всі сходились на думці, що прийнятий законопроект попереднім скликанням Верховної Ради не усуває всі недоліки в цій тематиці і не захищає всіх осіб. І всі прийшли до думки, що потрібно розробити новий законопроект, що і було зроблено на базі Офісу Президента. І всі абсолютно правозахисні організації, в тому числі і Представник Президента в Автономній Республіці Крим підтримує, щоб цей законопроект 0936 був відкликаний і автоматично надав можливість Президенту подати новий абсолютно, скажемо так, з усіма пропозиціями новий законопроект. Тому якщо б я особисто не зустрічався з усіма цими організаціями, в тому числі з паном Антоном, я б не ставив би це голосування.

Але зараз я бачу, що, дійсно, потрібно це зробити. І дуже швидко тоді відкрити шлях для прийняття нового законопроекту. Погоджуєтесь?

Тоді ставлю на голосування пропозицію рекомендувати Верховній Раді України зняти з розгляду проект Закону України про правовий статус і соціальні гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі, заручники або засуджені на тимчасово окупованих територіях України та за її межами. (Реєстраційний номер 0936). Прошу проголосувати та підтримати.

Хто - за? Колеги. Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Не одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачаюсь. Одна людина – утрималась.

Десяте питання. Про затвердження положення про експертну раду при Комітеті Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Колеги, у всіх у вас є проект про експертну раду, який ви отримали завчасно та кожен з вас міг надати пропозиції. Якщо дуже коротко, то ми пропонуємо на базі кожного підкомітету створити свою експертну раду. В якій буде працювати п'ять експертів з даної тематики, якими займається підкомітет. Автоматично ці експерти потрапляють до загальної експертної ради нашого комітету. Гранична чисельність експертної ради буде складатись з тридцяти осіб. Причому, ми робимо абсолютно відкритий конкурсний відбір. На базі підкомітетів створюється група з відбору, яку очолює голова відповідного підкомітету і автоматично ми отримуємо експертну раду, яка займається профільно всіма нашими законопроектами.

Колеги, чи є пропозиції чи бажання висловитися? Статус буде членів експертної ради. Це вся робота абсолютно на громадських засадах, вона не потребує жодної гривні з державного бюджету. Дуже багато правозахисних організацій працюють разом з нами, вони цим займаються профільно, просто, скажемо так, є наша ініціатива зробити першу експертну раду на базі нашого комітету, жоден комітет, можу сказати, подібної установи не має. Дякую.

ТКАЧЕНКО М.М. Це окрім позаштатних радників?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це окрім позаштатних радників.

ДЖЕМІЛЄВ М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позаштатні радники можуть, це будемо вирішувати на конкурсній комісії.

Колеги, ставлю на голосування і прошу підтримати. Хто – за? Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

11 питання. Про позаштатних консультантів комітету. Нагадую, що кожен член нашого комітету може запропонувати одну людину, яка може

набути статус позаштатного радника нашого комітету, окрім голови і першого заступника, який може надати по дві кандидатури.

У нас на даний час подали на це засідання, ми затверджуємо кандидатури: Ястребова Віра Андріївна, яка пропонується Яковлевою Неллі; Заблоцька Інна Володимирівна, яка пропонується Горбенком Русланом; Касьянова Дар'я пропонується Калауром Іваном; Устаєв Наріман Февзійович пропонується Умеровим Рустемом; Губа Сергій Васильович пропонується Єфімовим Максимом Вікторовичем.

Колеги, прошу проголосувати і підтримати.

БОЙКО Ю.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо є ваша кандидатура, так.

БОЙКО Ю.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перченко Тетяна, прошу зазначити секретаріат. І від... строки задачі немає, це на наступне, ті народні депутати, члени нашого комітету, які ще не скористались своїм правом, вони можуть це зробити в будь-який час на наступне засідання. Прошу секретаріат зазначити, що...

ТКАЧЕНКО М.М. Ще одна кандидатура...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз... Вноситься пропозиція від Бойка Юрія кандидатура – Перченко Тетяна.

І документи установленого порядку просимо надати в найближчий час.

ТКАЧЕНКО М.М. І ще...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там документи установленого порядку просимо надати. Дякую, Юрій Анатолійович.

ТКАЧЕНКО М.М. І від Ткаченка Максима Сивохо Сергій. Ще добавте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене запитання, а чи потрібно Сивосі Сергію Миколайовичу, маючи статус радника РНБО... Анатолійовича.

(Загальна дискусія)

Бо статус у нього є, який дозволяє бути присутнім на всіх...

ТКАЧЕНКО М.М. Пробачте, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді з значенням ще додаткової кандидатури від Бойка Юрія Анатолійовича прошу проголосувати та підтримати, колеги. Ставлю на голосування.

Хто – за? Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

12 питання. Про утворення робочих груп за пропозицією Українського інституту з прав людини: з розробки та реалізації заходів для виконання рішень Європейського суду з прав людини; з напрацювання пропозицій щодо приведення законодавства у сфері захисту персональних у відповідність до міжнародних стандартів.

Шановні колеги, у вас в матеріалах є звернення Українського інституту з прав людини та обґрунтування необхідності створення зазначених робочих груп.

Якщо немає зауважень, прошу проголосувати та підтримати. Можу ставити на голосування? Дякую. Ставлю на голосування.

Хто – за? Дякую, колеги, рішення прийнято одноголосно.

13 запитання. Офіційне партнерство комітету з Національною платформою "Діалог про мир та безпечну реінтеграцію". У нас є звернення Центру Мартті Ахтісаарі.

Шановні колеги, до нас надійшло звернення даної організації. Дана організація давно працює в Україні і підтримує широку комунікацію суспільства в рамках Національної платформи "Діалог про мир та безпечну реінтеграцію". Для того, щоб ця організація стала офіційним партнером нашого комітету я, як голова, перед тим, як підписати меморандум про співпрацю, потрібно поставити на голосування і проголосувати за це рішення. Абсолютно рамковий меморандум, організація міжнародна відома, тому, якщо немає застережень, ставлю на голосування.

Хто – за? Дякую, колеги. Максим Вікторович, ви – за?

Дякую. Рішення прийнято одногосно.

І переходимо до питання "Різного". Надійшла заява члена нашого комітету Новинського Вадима Владиславовича про бажання увійти до складу підкомітету з прав людини. Я прошу підтримати бажання нашого комітету. *(Шум у залі)*

Я думаю, що на наступне засідання, коли буде присутній Вадим Владиславович, ми це обговоримо. *(Шум у залі)* Домовилися.

МЕДВЕДЧУК В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовились. Да.

Якщо ніхто не заперечує, то з дозволу членів комітету він буде включений до підкомітету з прав людини.

Наступне. Як ви знаєте, у нас згідно календарного плану ми голосували за виїзне засідання в Херсонську область. Попередньо... Колеги, попередньо ми узгоджували попередні дати 18, 19 листопада, але не всім членам нашого комітету підішли такі дати. Ми звертаємося до членів нашого комітету, в першу чергу, людей, які представляють кримськотатарський

меджліс, щоб ви надали пропозиції. Та дата, яка буде, в першу чергу, вам, скажемо так, підходить з урахуванням те, що потрібно кожному члену нашого комітету внести в порядок своєї роботи. Зазначаємо, що у нас залишився один тиждень, який ми працюємо в комітетах. Це тиждень, здається, з 9-го грудня... зараз, я... З 3-го.

ТКАЧЕНКО М.М. У комітетах, пробачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 9-го, з 9-го по 13 грудня.

_____. Це пленарний?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це тиждень, коли ми працюємо в комітетах, да, щоб саме згідно календарного плану. Якщо ця дата не буде підходити для більшості наших колег, тоді пропонується, щоб ця дата була вже в наступному 20-му році.

ДЖЕМІЛЄВ М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знову ж таки з урахуванням того, що ми в Херсонську область їдемо по питаннях, які стосуються людей, які проживають на території Автономної Республіки Крим, міста Севастополь, то ми хочемо почути в першу чергу від вас пропозицію по даті і пропозиції щодо перебування. Єдине застереження від наших колег було, щоб це засідання тривало не більше 2 робочих днів. Тому найближчим часом, будь ласка, розгляньте таку пропозицію, надайте до комітетів.

Наступне. Ставлю до відома всіх членів нашого комітету, що наступний пленарний тиждень, який буде відбуватись з 2-го по 6 грудня, я офіційно як голова профільного комітету звернувся до Дмитра Олександровича Разумкова, щоб вони зробили цей тиждень – тиждень

захисту прав людини в українському парламенті. Під час цього тижня в кулуарах Верховної Ради буде організований тематичні виставки, буде кожен сесійний день – вівторок, середа, четвер – буде організовано по дві панельні дискусії, які будуть так само по профілю наших підкомітетів, за організацію в першу чергу будуть відповідати голови відповідних підкомітетів. І в п'ятницю ми хочемо зробити розширене засідання нашого комітету, 6 грудня, в сесійній залі, куди ми хочемо запросити і представників центральних органів влади, місцевих органів влади, правозахисні організації, громадські організації і серйозно обговорити питання, які якраз напрацюються за цей час. Тому прошу вас, щоб ви мали це на увазі. Прошу голів підкомітетів разом з секретаріатом зайнятись організацією слухань. І саме головне, так само прошу підтримати пропозицію, і в нас присутній голова фракції, Юрій Анатолійович, вас, прошу підтримати пропозицію, яка буде лунати від членів нашого комітету, що один з днів, а це буде або вівторок або четвер, ми визначимось разом з головами фракцій, депутатські групи і разом з Дмитром Олександровичем Разумковим, щоб одне сесійне засідання ми зробили розгляд законопроектів, які пов'язані з захистом прав людини. Це і наші два законопроекти і законопроекти з інших комітетів, але ті, які стосуються саме захисту прав людини.

БОЙКО Ю.А. *(Не чути)*

МЕДВЕДЧУК В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

У нас в "Різне" не передбачено голосування, але я думаю, це, але ми за це проголосуємо.

(Загальна дискусія)

Да, так і є. Тим більше, що розширене засідання комітету саме в сесійній залі це буде перше, наскільки мені повідомили в Апараті. Але ми

ж... Ну, да. Ми ж показуємо, що, в принципі, ми показуємо нові стандарти роботи в дев'ятому скликанні.

І ставлю вас до відома, що у нас були утворені дві робочі групи. Перша робоча група, яку я очолив, яка профільно буде займатись питаннями повернення громадян України, які відбувають покарання на території інших держав. Величезна проблема, наприклад, з українцями, які засуджені в Греції. Там дуже багато людей, які отримали терміни по 200-300 років. І в нас є механізми, як їх повернути для відбування покарання в Україну. І через чинне законодавство вони можуть, ну, скажемо так, можуть якийсь термін все ж таки перебувати за ґратами за свої злочини, але будуть мати можливість вийти. Так само дуже багато з цих людей, які відбувають покарання на території інших держав, мають на руках рішення українських судів, якими їх визнано жертвами торгівлі людей. Але, на жаль, у нас Кабінет Міністрів не дуже багато приділяв, принаймні попередній, увагу цій категорії людей. На підставі цих рішень ми їх автоматично повинні звільнити на території іноземних держав і повернути до України. Тому така робоча група створена. Користуючись нагодою, що у нас присутня Людмила Леонтіївна, ми так само залучаємо і вас до цієї роботи.

І друга робоча група, це робоча група з питань моніторингу місць несвободи. І є пропозиція, щоб цю робочу групу очолить Касай Костянтин Іванович. Так само з представниками Офісу Уповноваженого із захисту прав людини ця робоча група буде займатися питаннями перевірки умов тримання під вартою, умов тримання людей психічних розладів, всі вони є громадяни України, і всі ми можемо і маємо право перевіряти, в яких умовах вони там тримаються.

ДЕНІСОВА Л.Л. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, да. Будь ласка, Людмила Леонтіївна.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую дуже.

Що стосується національного превентивного механізму. Це, безумовно, повноваження Уповноваженого, це в законі виписано, стаття 19 прим.. Але ми можемо, безумовно, з вами разом зробити такі моніторингові візити. Ми кожному з вас надіслали спис-доповідь за 18-й рік, що стосується реалізації національного превентивного механізму. Ми кожен день проводимо такі візити. У нас на сайті омбудсмена є повідомлення, прес-реліз опублікується через добу, як ми тільки проводимо ці моніторингові візити.

Безумовно, жахлива ситуація, треба сказати, в місцях несвободи. Але місця несвободи, це у нас роботи у нас з вами багато, якщо ви приєднуйтесь до цього, я дуже буду рада, 4 тисячі 856. Це всі місця несвободи, враховуючи те, що там 136 пенітенціарних установ, понад 600 психічних закладів. Тобто, будь ласка, у нас працює вже національний превентивний механізм. От ми тільки що відмітили цю дату 7 років. І зараз у нас, ми проводимо багато тренінгів для громадських моніторів. І тому я буду дуже рада, якщо ми будемо це робити разом.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І останнє повідомлення. Наступне засідання комітету пропонується зробити 4 грудня. Але зробити його виключно як контрольне засідання нашого комітету. Під час двох виїзних засідань, перебуваючи на території Донецької, Луганської областей ми надіслали дуже багато листів до відповідних міністерств, до Кабінету Міністрів, до державних установ і хочемо на тривалий термін, наприклад, величезне питання, пов'язане з земельними ділянками під фортифікаційними спорудами, був лист до Держгеокадастру, і ми надали термін місяць. Тобто на наступне засідання 4 грудня ми запросимо всі міністерства і будемо їх контролювати, яким чином ті чи інші наші відповідні рішення були виконані.

Користуючись тим, що зараз у нас присутні представники міністерств, Кабінету Міністрів прошу довести до відома міністрів, і дуже хотілося б, щоб на засіданні саме 4 грудня ми побачили присутніми саме міністрів. При всій повазі до заступників, штатних радників, але ми як комітет, маючи контролюючу функцію саме від парламенту, хочемо, щоб в першу чергу перед комітетом звітували міністри, яких ми призначали. Дякую.

У мене все. Колеги, в кого є запитання, пропозиції, зауваження? Якщо пропозицій немає, дякую всім.

ТКАЧЕНКО М.М. Є ще одна обставина. Треба привітати члена нашого комітету, нашого колегу, народного депутата Мустафу Джемілева. Учора був день народження, давайте привітаємо Героя України. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Засідання завершено.